

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001800

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ячмінь Анастасія Ігоровна

2. ANASTASIIA I. YACHMIN

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1829-7610

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 51167 Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії за спеціальністю 222 – Медицина

Дата захисту: 19-06-2023

Спеціальність за освітою: Педіатрія

Місце роботи здобувача: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1416

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.03, 76.03.49

Тема дисертації:

1. Морфологія шлунку щурів за умов дії комплексу хімічних речовин (анатомо-експериментальне дослідження)
2. Morphology of the rat stomach under the impact of the complex of chemical agents (the anatomical experimental study)

Реферат:

1. У зв'язку зі збільшенням потреби в продуктах харчування в сучасному суспільстві та з метою підвищення попиту виробники використовують різноманітні види харчових добавок тому, дослідження проблеми шкідливого впливу їх хімічних компонентів на органи та системи організму є актуальним, дуже терміновим і залишається відкритим. Аналіз вмісту харчових добавок у вітчизняній та зарубіжній продукції показав, що найбільш поширеними добавками є глутамат натрію, нітрит натрію та синтетичний барвник Понсо 4R. Питання впливу харчових добавок на організм наразі є актуальним, а подібні дослідження надзвичайно важливі для розробки науково обґрунтованої стратегії підвищення толерантності людини і тварин до впливу ксенобіотиків шляхом активації генетично закріплених механізмів, а також шляхом створення нових ідеальних адаптогенів. Метою роботи було визначити морфофункціональні зміни у стінці фундального відділу шлунку білих щурів у нормі та після дії харчових добавок у комплексі (глутамату натрію, нітриту

натрію, Понсо 4R). Об'єктом дослідження були морфологічні особливості стінки фундального відділу шлунку щурів у нормі та після дії комплексу харчових добавок (глутамату натрію, нітриту натрію, Понсо 4R). Предметом дослідження встановлено морфофункціональний стан структурних компонентів стінки фундального відділу шлунку щурів у нормі та після дії комплексу харчових добавок. У роботі використані наступні методи дослідження: експериментальний – для моделювання дії харчових добавок у комплексі; гістологічний – для встановлення морфо-функціонального стану стінки фундального відділу шлунку щурів у нормі та за умов експерименту; метод серійних напівтонких зрізів – для отримання цілісної інформації про структурну організацію стінки фундального відділу шлунку щурів; морфометричний – для визначення кількісних параметрів структурних компонентів стінки фундального відділу шлунку щурів, а також представництва і співвідношення лейкоцитів у них; електронно-мікроскопічний – для визначення ультраструктурних особливостей стінки фундального відділу шлунку щурів у контрольній групі та після дії комплексу харчових добавок; статистичний – для визначення вагомості одержаних результатів і визначення основних тенденцій у реактивних змінах стінки фундального відділу шлунку щурів. Ключові слова: харчові добавки, білі щури, травна система, шлунок, стінка, слизова оболонка, капіляри, сполучна тканина, ультраструктурна мікроскопія, морфометрія, гастрит, гастрокишкові симптоми, гепатотоксичні реакції, ендотоксемія, оксидативний стрес.

2. In connection with the increase in the need for food products in modern society and to increase demand, manufacturers use various types of food additives, therefore the study of the problem of the harmful effects of their chemical components on the organs and systems of the body is very urgent and remains open. Analysis of the content of food additives in domestic and foreign products showed that the most common additives are monosodium glutamate, sodium nitrite, and the synthetic dye Ponceau 4R. The issue of the effect of food additives on the body is currently relevant, and similar studies are extremely important for the development of a scientifically based strategy for increasing the tolerance of humans and animals to the influence of xenobiotics by activating genetically fixed mechanisms, as well as by creating new perfect adaptogens. To reach the objectives of the study, we have set 6 adequate tasks: 1) to study the peculiarities of the normal structural organization of the wall of the fundus of the rat stomach; 2) to identify the morphological and metric changes in the wall of the fundus of the rat stomach under the impact of the complex of food additives; 3) to determine the morphological and metric changes of the blood microcirculatory bed of the wall of the fundus of the rat stomach under the impact of the complex of food additives; 4) to identify the morphological and metric changes in the glands of the fundus of the rat stomach under the impact of the complex of food additives; 5) to 7 determine ultrastructural changes in the wall of the fundus of the rat stomach under the impact of the complex of food additives; 6) to determine changes in the representation of cellular elements of the local protective barrier in normal conditions and under the impact of the complex of food additives. The object of the study was the morphological features of the wall of the fundus of the rat stomach in normal conditions and under the impact of the complex of food additives (monosodium glutamate, sodium nitrite, Ponceau 4R). The findings of the study have established the morphofunctional state of the structural components of the wall of the fundus of the rat stomach in normal conditions and under the impact of the complex of food additives. Keywords: food additives, white rats, digestive system, stomach, wall, mucous membrane, capillaries, connective tissue, ultrastructural microscopy, morphometry, gastritis, gastrointestinal symptoms, hepatotoxic reactions, endotoxemia, oxidative stress.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Вплив консервантів та азобарвників на органи шлунково-кишкового тракту/ Ячмін А. І., Єрошенко Г. А., Білаш С. М., Шевченко К. В., Лисаченко О. Д., Ваценко А. В., Передерій Н. О. // Вісник проблем біології і медицини. 2022; 1 (163):75-80.
- Особливості анатомічної будови шлунку білих щурів / Гринь В.Г., Костиленко Ю.П., Ячмін А.І. // Світ медицини та біології. 2019;1(67):133-137.
- Визначення впливу комплексу харчових добавок на адаптивні реакції щурів/ Ячмін А.І., Кононов Б.С., Єрошенко Г.А., Білаш С.М., Білаш В.П. // Світ медицини та біології. 2020;1 (71):232-235.
- Структурні особливості стінки фундального відділу шлунку щурів у нормі/ Ячмін А.І., Вільхова О.В., Борута Н.В., Білаш С.М., Скотаренко Т.А., Білаш В.П., Крамаренко Д.Р. // Світ медицини та біології. 2020; 2 (72):235-239.
- Структурна перебудова компонентів стінки шлунку щурів за умов впливу комплексу харчових добавок/ Ячмін А.І., Білаш В.П., Єрошенко Г.А., Білаш С.М., Шевченко К.В., Рябушко О.Б., Ваценко А.В., Солод А.В. // Світ медицини та біології. 2021;1 (75): 235-238.
- Monosodium glutamate (e621) and its effect on the gastrointestinal organs (review) / Yachmin A., Yeroshenko G., Shevchenko K., Perederii N., Ryabushko O. // Georgian medical news. 2021; 10(319):147-151.
- РЕМОДЕЛЮВАННЯ СУДИННОГО РУСЛА ФУНДАЛЬНОГО ВІДДІЛУ ШЛУНКА ПРИ ДІЇ КОМПЛЕКСУ ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ, НІТРИТУ НАТРІЮ ТА ПОНСО 4R / Ячмін А.І., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Білаш С.М., Лисаченко О.Д., Соколенко В.М., Шарлай Н.М., Клепець О.В. // Світ медицини та біології. 2021;4 (78):255-261.
- Морфологічні і метричні зміни залозистого апарату фундального відділу шлунку щурів після дії комплексу харчових добавок / Г. А. Єрошенко, А. І. Ячмін, К. В. Шевченко, О. Д. Лисаченко, О. Б. Рябушко, В. М. Соколенко, Н. М. Шарлай // Світ медицини та біології. 2022; 1 (79): 189-194.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U004457

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білаш Сергій Михайлович

2. Sergiy M. Bilash

Кваліфікація: д.б.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8351-6090

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кошарний Володимир Михайлович
2. Volodymyr M. Kosharny

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7815-3950

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Небесна Зоя Михайлівна
2. ZOIA M. NEBESNA

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6869-0859

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костенко Віталій Олександрович

2. Vitaliy O. Kostenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3965-1826

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Старченко Іван Іванович

2. IVAN I. STARCHENKO

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6666-144

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Маслова Ганна Сергіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Маслова Ганна Сергіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Прихідько Олена Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна